

UCHWAŁA

Dnia 26 lutego 2016 r.

Sąd Najwyższy - Sąd Dyscyplinarny w składzie:

SSN Marian Buliński (przewodniczący)

SSN Marek Pietruszyński

SSN Katarzyna Tyczka-Rote (sprawozdawca)

Protokolant Anna Kuras

po rozpoznaniu na posiedzeniu w dniu 26 lutego 2016 r.

sprawy **K. J.**,

sędziego Sądu Rejonowego w [...],

zażalenia Prokuratora Okręgowego w [...] na uchwałę Sądu Apelacyjnego - Sądu Dyscyplinarnego w [...]

z dnia 17 listopada 2015 r.,

uchwalił:

1. zmienić zaskarżoną uchwałę w ten sposób, że

a) na podstawie art. 80 § 2c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 427 ze zm.) zezwolić na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędziego Sądu Rejonowego – K. J., w zakresie czynu opisanego we wniosku prokuratora, a polegającego na tym, że:

- w okresie od 29 sierpnia 2007 r. do 30 kwietnia 2011 r. w [...], działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru jako funkcjonariusz publiczny - Sędzia Sądu Rejonowego pełniący funkcję Przewodniczącego Wydziału [...], nie dopełniła ciążących na niej obowiązków służbowych wynikających z treści przepisów § 49 ust 1 i § 57 pkt 1, 2 i 8 Rozporządzenia Ministra

Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych, (Dz. U. z 2007 r., Nr 38 poz. 249, w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 lipca 2013 r. zmieniającego Rozporządzenie - Regulamin urzędowania sądów powszechnych, tj. do dnia 15 sierpnia 2013 r., § 278 ust 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych oraz § 384 ust 2 pkt 11 Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (w brzmieniu nadanym Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 2006 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (Dz. Urz. MS z dnia 3 sierpnia 2006 r.) z dniem 1 lipca 2006 r., § 384 ust. 2 pkt 15 cytowanego wyżej zarządzenia (w brzmieniu nadanym Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 grudnia 2008 r. zmieniającym zarządzenia w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej z dniem 1 stycznia 2008 r. (Dz. Urz. MS z 31 stycznia 2008 r.), § 384 ust 2 pkt 16 cytowanego zarządzenia (w brzmieniu nadanym Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 grudnia 2008 r., zmieniającym Zarządzenie w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej z dniem 1 stycznia 2009 r., (Dz. Urz. MS z dnia 3 lutego 2009 r.), w ten sposób, że wbrew obowiązkom wskazanym w treści § 57 pkt 1 i 2, § 278 ust 1 i 2 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych jako Przewodnicząca Wydziału, nie zaznajamiała się z zawiadomieniami o ponownym skazaniu przesyłanymi przez Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego, nie wydawała zarządzeń porządkowych w zakresie dalszego nadania biegu wskazanym zawiadomieniom, wbrew dyspozycji § 49 ust. 1 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych, nie wyznaczała

sędziów sprawozdawców zobowiązanych do przeprowadzenia postępowań i wydania stosownych orzeczeń w przedmiocie zarządzenia wykonania kar pozbawienia wolności warunkowo zawieszonych, w sposób określony w treści przepisu art. 351 § 1 kodeksu postępowania karnego, zgodnie z którym wyznaczanie sędziów sprawozdawców do rozpoznania poszczególnych zawiadomień o ponownym skazaniu winno następować według kolejności ich wpływu oraz jawnej dla stron listy sędziów danego wydziału, a nadto wbrew dyspozycji przepisów § 384 ust. 2 pkt 11, § 384 ust. 2 pkt 15 i § 384 ust. 2 pkt 16 cytowanego powyżej Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości, nie wydawała zarządzeń nakazujących zarejestrowanie poszczególnych zawiadomień o ponownym skazaniu w wykazie „Ko”, przez co jako Przewodnicząca Wydziału nie sprawowała należytego nadzoru nad rozpoznawaniem tego typu kategorii spraw, do czego była zobowiązana na podstawie § 57 pkt 8 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych, w wyniku czego doszło do zaniechania wydania przez Sąd postanowień w przedmiocie zarządzenia wykonania kary warunkowo zawieszanej, stosownie do treści art. 75 § 1, 2 lub 3 kodeksu karnego, w terminie określonym w treści art. 75 § 4 kodeksu karnego w następujących sprawach:

[...], w których zarządzenie wykonania kary miało charakter obligatoryjny,

[...], w których zarządzenie wykonania kary miało charakter fakultatywny, w wyniku czego działała na szkodę interesu publicznego, wyrażającego się w prawidłowym funkcjonowaniu sądów powszechnych, tj. o czyn z art. 231 § 1 kk w zw. z art. 12 k.k.;

b. na podstawie art. 129 § 2 i 3 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (tekst jedn. Dz.U. z 2013 r., poz. 427 ze zm.) zawiesza sędziego Sądu Rejonowego K. J. w czynnościach służbowych i obniża jej wynagrodzenie na czas trwania zawieszenia o 25% (dwadzieścia pięć procent).

2. Kosztami postępowania obciążyć Skarb Państwa.

UZASADNIENIE

Prokurator Okręgowy w [...] wniósł o zezwolenie na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Rejonowego K. J. wyjaśniając, że w toku postępowania przygotowawczego prowadzonego w sprawie V Ds. .../12/Sw zgromadzono materiał dowodowy uzasadniający podejrzenie popełnienia przez nią przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. w ten sposób, że w okresie od 29 sierpnia 2007 r. do 30 kwietnia 2011 r. w [...], działając w krótkich odstępach czasu i w wykonaniu z góry powziętego zamiaru, jako funkcjonariusz publiczny - sędzia Sądu Rejonowego pełniący funkcję Przewodniczącego Wydziału [...], nie dopełniła ciążących na niej obowiązków służbowych wynikających z § 49 ust. 1, § 57 pkt 1, 2 i 8 oraz § 278 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. - Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz. U. z 2007 r. Nr 38, poz. 249, w brzmieniu obowiązującym do dnia wejścia w życie Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 lipca 2013 r. zmieniającego rozporządzenie - Regulamin urzędowania sądów powszechnych, tj. do dnia 15 sierpnia 2013 r.), a także kolejno § 384 ust. 2 pkt 11 Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 12 grudnia 2003 r. w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej (w brzmieniu nadanym Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 30 czerwca 2006 r., zmieniającym z dniem 1 lipca 2006 r. zarządzenie w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej - Dz. Urz. M.S. Nr 5 poz. 112 z dnia 3 sierpnia 2006 r.), § 384 ust. 2 pkt 15 cytowanego wyżej zarządzenia (w brzmieniu nadanym Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 grudnia 2007 r., zmieniającym zarządzenie w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej z dniem 1 stycznia 2008 r., Dz. Urz. MS Nr 1 poz. 4 z dnia 31 stycznia 2008 r.) i § 384 ust. 2 pkt 16 cytowanego zarządzenia (w brzmieniu nadanym Zarządzeniem Ministra Sprawiedliwości z dnia 29 grudnia 2008 r. zmieniającym zarządzenie w sprawie organizacji i zakresu działania sekretariatów sądowych oraz innych działów administracji sądowej z dniem 1 stycznia 2009 r., Dz. Urz. M.S. Nr 1 poz. 4 z dnia 3

lutego 2009 r.), w ten sposób, że wbrew obowiązkom wskazanym w treści § 57 pkt 1 i 2, § 278 ust. 1 i 2 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych, jako Przewodnicząca Wydziału, nie zaznajamiała się z zawiadomieniami o ponownym skazaniu przesyłanymi przez Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego i nie wydawała zarządzeń porządkowych w zakresie nadania dalszego biegu wskazanym zawiadomieniom, wbrew dyspozycji § 49 ust. 1 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych, nie wyznaczała sędziów sprawozdawców, zobowiązanych do przeprowadzenia postępowań i wydania stosownych orzeczeń w przedmiocie zarządzenia wykonania kar pozbawienia wolności warunkowo zawieszonych, w sposób określony w treści przepisu art. 351 § 1 k.p.k., zgodnie z którym wyznaczanie sędziów sprawozdawców do rozpoznania poszczególnych zawiadomień o ponownym skazaniu powinno następować według kolejności ich wpływu oraz jawnej dla stron listy sędziów danego wydziału, a nadto wbrew dyspozycji przepisów kolejno § 384 ust. 2 pkt 11, § 384 ust. 2 pkt 15 i § 384 ust. 2 pkt 16 cytowanego powyżej Zarządzenia Ministra Sprawiedliwości, nie wydawała zarządzeń nakazujących zarejestrowanie poszczególnych zawiadomień o ponownym skazaniu w wykazie "Ko", przez co jako Przewodnicząca Wydziału nie sprawowała należytego nadzoru nad rozpoznawaniem tego typu kategorii spraw, do czego była zobowiązana na podstawie § 57 pkt 8 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych, w wyniku czego doszło do zaniechania wydania przez Sąd postanowień w przedmiocie zarządzenia wykonania kary warunkowo zawieszanej, stosownie do treści art. 75 § 1, 2 lub 3 k.k., w terminie określonym w treści art. 75 § 4 k.k. w 36-ciu sprawach, w których zarządzenie wykonania kary miało charakter obligatoryjny oraz w 70-ciu sprawach, w których zarządzenie wykonania kary miało charakter fakultatywny, w wyniku czego działała na szkodę interesu publicznego, wyrażającego się w prawidłowym funkcjonowaniu sądów powszechnych.

Rozpoznając wniosek Prokuratora po raz pierwszy Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny podjął w dniu 24 czerwca 2014 r. uchwałę, w której odmówił zezwolenia na pociągnięcie sędzi K. J. do odpowiedzialności karnej. Uznał, że informacje wpływające z Krajowego Rejestru Skazanych o ponownym skazaniu osób, wobec których orzeczono wcześniej karę pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania nie podlegały obowiązkowi

niezwłocznego zarejestrowania w wykazie "Ko", a art. 351 § 1 i 2 k.p.k., nakazujący wyznaczanie sędziów sprawozdawców według kolejności wpływu spraw oraz jawnej dla stron listy sędziów nie ma zastosowania na etapie wykonania orzeczeń. Co prawda Sąd zgodził się, że sędzia K. J. uchybiła ciążącym na niej jako przewodniczącej wydziału obowiązkom zaznajamiania się z wszystkimi wpływającymi do wydziału pismami, niezwłocznego nadawania im odpowiedniego biegu i czuwania nad właściwym wykonywaniem wydawanych zarządzeń, jednak ocenił, że nie obejmowała zamiarem umyślnym następstw swoich zaniedbań nadzorczych, co podważa przyjętą przez prokuratora kwalifikację jej czynu z art. 231 § 1 k.k., zaś zarzutu popełnienia tego przestępstwa z winy nieumyślnej (art. 231 § 3 k.k.) prokurator nie przedstawił. Sąd Apelacyjny - Sąd Dyscyplinarny zwrócił też uwagę, że w toku prowadzonego przeciwko sędzi K. J. postępowania dyscyplinarnego zakończonego prawomocnym uznaniem jej winy i wymierzeniem kary dyscyplinarnej za te same czyny nie doszło do podjęcia uchwały o zezwoleniu na pociągnięcie jej do odpowiedzialności karnej na podstawie art. 119 u.s.p., co przyjął jako wskazówkę, że jej zaniedbania nie zostały uznane za czyn o charakterze przestępczym. Sąd zwrócił też uwagę na nadmierne obciążenie sędzi K. J. pracą i stanął na stanowisku, że nie ma dostatecznych podstaw do uchylenia chroniącego ją immunitetu.

Orzeczenie Sądu Dyscyplinarnego pierwszej instancji Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny uchylił uchwałą z dnia 18 listopada 2014 r. i przekazał sprawę do ponownego rozpoznania zwracając uwagę, że w wyroku wydanym przeciwko sędzi K. J. w postępowaniu dyscyplinarnym przypisano jej rażące zaniedbanie obowiązków służbowych przez niewykonywanie czynności nadzorczych nad sprawnym przebiegiem postępowania wykonawczego, w szczególności w sprawach dotyczących zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności bądź ograniczenia wolności, co doprowadziło do rażącej przewlekłości procedowania i skutkowało brakiem decyzji w przedmiocie obligatoryjnego bądź fakultatywnego zarządzenia wykonania kary w sprawach wymienionych w wyroku, za co ukarano ją karą usunięcia ze stanowiska przewodniczącej wydziału. Wskazał też na zbieżność przedmiotu obu spraw i na to, że wniosek Prokuratora należało rozpoznać z zastosowaniem właściwych kryteriów odróżniających odpowiedzialność

dyscyplinarną od karnej, jaką stanowi stopień społecznej szkodliwości czynu ocenianego w aspekcie przedmiotowym i podmiotowym. Ponadto wskazał na argumenty przemawiające za możliwością przypisania sędzi K. J. winy umyślnej w postaci zamiaru ewentualnego. Zaznaczył też, że kwalifikacja czynu należy ostatecznie do sądu, który jest jedynie związanym opisem zarzucanego czynu. Wnioskowanie o domniemanych ocenach jakie spowodować miały niezastosowanie w postępowaniu dyscyplinarnym art. 119 u.s.p. uznał za pozbawione podstaw.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny wydał uchwałę wyrażającą zgodę na pociągnięcie sędzi K. J. do odpowiedzialności karnej za opisany we wniosku czyn. Orzeczenie zostało jednak uchylone przez Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny uchwałą z dnia 28 maja 2015 r. Sąd Najwyższy wytknął uchybienia formalne uzasadnienia sporządzonego przez Sąd Dyscyplinarny pierwszej instancji, polegające na niewskazaniu faktów uznanych za udowodnione lub nieudowodnione, dowodów, na których Sąd się oparł i przyczyn nieuwzględnienia dowodów przeciwnych a ponadto niewyjaśnieniu podstawy prawnej rozstrzygnięcia, co spowodowało, że nie wyjaśnił, jak się miały zachowania sędzi K. J., do znamion przestępstwa z art. 231 § 1 k.k., jakie ciążyły na niej obowiązki i jakie było ich źródło oraz czy istniał związek przyczynowy między ich niedopełnieniem a powstaniem zagrożenia dla chronionego prawem dobra publicznego lub prywatnego.

Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, po przeprowadzeniu postępowania po raz kolejny, w dniu 17 listopada 2015 r. podjął uchwałę o odmowie zezwolenia na pociągnięcie sędzi K. J. do odpowiedzialności karnej. W uzasadnieniu dokonał szczegółowych ustaleń faktycznych w zakresie jej obowiązków w okresie objętym wnioskiem Prokuratora, a także czynności podejmowanych w każdej ze wskazanych w tym wniosku spraw. Omówił również i ocenił zgromadzone dowody. Po przeprowadzeniu analizy prawnej ustaleń stanął na stanowisku, że Prokurator Okręgowy nie zdołał dostatecznie udowodnić podejrzenia, iż sędzia K. J. popełniła czyn zabroniony o znamionach przestępstwa z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. lub z art. 231 § 3 k.k., wprawdzie bowiem można jej przypisać zaniedbania w nadzorze nad pracą kierowanego przez nią wydziału, jednak zebrane materiały są na tyle nieszczegółowe, że nie pozwalają na stwierdzenie, że skutkiem tych

zaniedbań była szkoda w rozumieniu art. 231 k.k. polegająca na niezarządzeniu wykonania zawieszonych warunkowo kar na podstawie art. 75 § 1 k.k.

Prokurator Okręgowy zaskarżył uchwałę Sądu pierwszej instancji w całości na niekorzyść sędzi K. J. Na podstawie art. 438 pkt 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. zarzucił obrazę przepisów postępowania mającą wpływ na treść wydanego orzeczenia, w zakresie:

- art. 7 k.p.k. poprzez dokonanie dowolnej i sprzecznej z zasadami logiki oraz z zasadami doświadczenia życiowego oceny zgromadzonego materiału dowodowego, bez wnikliwej i szczegółowej analizy poszczególnych dowodów oraz ich wzajemnego powiązania, co spowodowało bezzasadne przyjęcie, że nie miało miejsca naruszenie przez sędzię K. J. wskazanych we wniosku przepisów Regulaminu urzędowania sądów powszechnych, że jedynie ona należycie wykonywała swoje obowiązki i nie uzyskała żadnego wsparcia ze strony sędziów pracujących w wydziale ani ze strony kierownictwa sądu; że wszystkie nierozpoznane sprawy zostały przydzielone innemu sędziemu, według zwyczajów panujących w wydziale oraz że dokumenty zgromadzone przez Prokuraturę Okręgową nie uprawniały do ustaleń z zakresu skutków zaniedbań sędzi K. J.;

- art. 92 i art. 410 k.p.k. przez nieuwzględnienie szeregu dowodów z zeznań przesłuchanych osób – sędziów orzekających w wydziale kierowanym przez sędzię K. J., wizytatora sędziego Z. P., z wyroku z dnia 20 czerwca 2013 r. uznającego sędzię K. J. za winną deliktu dyscyplinarnego polegającego na rażącym zaniedbaniu obowiązków służbowych poprzez niewykonywanie nadzoru nad sprawnym przebiegiem postępowania wykonawczego, a także nieodniesienie się do ocen prawnych Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego wyrażonych w uchwale z dnia 18 listopada 2014 r. wydanej w niniejszej sprawie i wniosków Sądu Apelacyjnego – Sądu Dyscyplinarnego uzasadniających wydaną wcześniej uchwałę o zezwoleniu na pociągnięcie sędzi K. J. do odpowiedzialności dyscyplinarnej;

- art. 80 § 2 c u.s.p. przez rozszerzoną interpretację przesłanki „dostatecznie uzasadnionego podejrzenia popełnienia przestępstwa przez sędziego”.

Zdaniem skarżącego konsekwencją wytkniętych uchybień stało się nieprawidłowe przyjęcie przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny, że zgromadzony materiał nie wskazuje na dostatecznie uzasadnione podejrzenie popełnienia przez sędzię K. J. czynu z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k.

W oparciu o zgłoszone zarzuty Prokurator Okręgowy na podstawie art. 427 § 1 i art. 437 § 1 i 2 k.p.k. w zw. z art. 128 u.s.p. wniósł o zmianę zaskarżonej uchwały i wyrażenie przez Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zgody na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej sędzi Sądu Rejonowego K. J. za popełnienie czynu z art. 231 § 1 k.k. w zw. z art. 12 k.k. opisanego we wniosku Prokuratora.

Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Nie budzi wątpliwości ukształtowane na tle wykładni art. 80 § 2c u.s.p. stanowisko, że zezwolenie na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej powinno być udzielane po zbadaniu wszystkich okoliczności i dokonaniu wnikliwej oceny, czy przedstawione dowody w pełni uzasadniają podejrzenie popełnienia przez sędziego przestępstwa. Za dostatecznie uzasadnione podejrzenie uznaje się takie, które nie nasuwa żadnych istotnych wątpliwości co do popełnienia zarzucanego czynu ani też co do podstaw zakwalifikowania tego czynu jako zabronionego, mogącego rodzić odpowiedzialność karną (por. np. postanowienie Sądu Najwyższego – Sądu Dyscyplinarnego z dnia 12 czerwca 2003 r., SNO 29/03, OSNSD 2003/II/13, czy uchwałę tego Sądu z dnia 12 stycznia 2011 r., SNO 51/10, OSNSD 2011/6).

W rozpatrywanej sprawie okoliczności faktyczne dotyczące przebiegu zdarzeń związanych z odkładaniem do szafy w pokoju nr [...] akt spraw z zawiadomieniami o powtórnym skazaniu, nadesłanymi przez Biuro Informacyjne Krajowego Rejestru Karnego i czynności wykonanych bezpośrednio w tych sprawach przez sędzię K. J. nie budzą wątpliwości, podobnie jak ich dalsze losy, aż do chwili umorzenia postępowań wykonawczych z uwagi na upływ terminu umożliwiającego podjęcie w nich merytorycznych rozstrzygnięć. Nie jest też kwestionowany fakt pełnienia przez sędzię K. J. funkcji przewodniczącej Wydziału i dopuszczenia się przez nią zaniedbań w zakresie jej wykonywania, szczególnie, że

jej wina za delikt dyscyplinarny została przesądzona w prawomocnym wyroku wydanym w postępowaniu dyscyplinarnym i pociągnęła za sobą wymierzenie kary dyscyplinarnej.

Wątpliwości podnoszone i akcentowane przez Sąd Apelacyjny dotyczą dwóch elementów – zakresu obowiązków przewodniczącej i sposobu ich wykonania, a w związku z tym rozmiaru popełnionych uchybień i zaniedbań oraz skutków tych zaniedbań i rodzaju winy, jaki można by przypisać sędzi K. J. Zakres jej obowiązków Sąd Apelacyjny ustalił na podstawie zakresu czynności przewodniczącej, jednak w późniejszych rozważaniach pominął wynikający z niego obowiązek dekretowania pism wpływających do wydziału, przyjmując że w zakresie przyjmowania i przygotowywania zawiadomień o skazaniu do merytorycznej oceny obowiązki obciążały kierownika sekretariatu – co pozostaje w sprzeczności z ustalonym zakresem czynności przewodniczącej, a ponadto z § 278 ust. 1 i 2 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych. Słusznie też skarżący wskazuje, że zakwestionowanie wiążącego charakteru obowiązków przewodniczącego wynikających z § 49 Regulaminu urzędowania sądów powszechnych z uwagi na brak zakresu czynności innych sędziów orzekających w wydziale jest nieuzasadnione. Przepis ten, w brzmieniu obowiązującym w okresie, którego dotyczy wniosek, wprowadzie odwołuje się do wskazań kolegium sądu w zakresie zasad przydzielania spraw, jednak określał również reguły, jakie obowiązują przewodniczącego w tym zakresie i pozostawiał mu pewną swobodę działania w celu efektywnego podziału pracy między sędziów. Uzasadnione są też argumenty dotyczące naruszenia przez sędzię K. J. obowiązków przewidzianych w § 57 pkt 1, 2 i 8 Regulaminu, znajdujących potwierdzenie w jej zakresie czynności, powierzającym jej przewodniczenie wydziałowi, co rozumieć należy jako wykonywanie kompleksu obowiązków określonych w przepisach ustaw i aktów wykonawczych, w tym w powołanym Regulaminie. Skarżący ma również rację, że ocena, czy doszło do skutecznego przydzielenia spraw do rozpoznania sędziemu S. K. w drodze ustnego i ogólnego oznaczenia jego zakresu obowiązków nie uwzględniła części materiału dowodowego, z którego wynikają wątpliwości co do jednoznaczności takiej, generalnie wątpliwej formuły wyznaczenia sprawozdawcy. Jest to jednak wątpliwość drugorzędna, która nie wymaga pełnego wyjaśnienia na

etapie rozstrzygania o istnieniu podstaw do uchylenia ochrony immunitetowej. Niekwestionowane ustalenia faktyczne, wśród których istotne znaczenie ma orzeczenie zapadłe przeciwko sędzi K. J. w postępowaniu dyscyplinarnym, przesądzają bowiem dopuszczanie się przez nią rażących uchybień w realizacji powinności przewodniczącej wydziału co najmniej na poziomie sprawowania nadzoru nad prawidłową pracą powierzonego jej wydziału. Akcentowana przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny kwestia niewykazania w zebranych materiale dowodowym skutku wymaganego, aby możliwe było zakwalifikowanie zarzucanego czynu jako przestępstwa z art. 231 § 1 lub 3 k.k. oparta jest na założeniu, że znamię działania na szkodę interesu publicznego lub prywatnego rozumiane musi być jako rzeczywiste nastąpienie szkody, przy czym w rozpoznawanym wypadku szkodę taką stanowiłoby wyłącznie uniemożliwienie zarządzenia wykonania kary, która – gdyby nie doszło do niedopełnienia obowiązków – byłaby niewątpliwie zarządzona. Wprawdzie w orzecznictwie Sądu Najwyższego w ostatnim czasie przeważa pogląd, że przestępstwo z art. 231 k.k. ma charakter przestępstwa materialnego, a nie formalnego, czego konsekwencją jest uzależnienie odpowiedzialności za niedopełnienie obowiązków lub przekroczenie uprawnień od wystąpienia skutku działania sprawcy w postaci realnego stanu niebezpieczeństwa wyrządzenia szkody. Stan ten jednak w rozpatrywanych okolicznościach faktycznych nie polega na niezarządzeniu wykonania kary w konkretnej sprawie, w której jej zarządzenie byłoby uzasadnione, lecz na doprowadzeniu do sytuacji, w której sąd nie wykonywał swoich ustawowych zadań z zakresu wymiaru sprawiedliwości, to znaczy nie przeprowadzał postępowania mającego za zadanie zbadanie czy zachodzą podstawy do zarządzenia wykonania kary pozbawienia wolności, której wykonanie zostało warunkowo zawieszone. Słusznie podnosi skarżący w zażaleniu, że w związku z nierejestrowaniem w wydziale kierowanym przez sędzię K. J. wpływu informacji o skazaniu i niedekretowaniu tych pism przez sędzię przewodniczącą ustalenie przybliżonych dat wpływu tych zawiadomień wymaga oparcia się na innym materiale dowodowym, w czym pomocą służyć mogą zezna nia wskazanych w zażaleniu świadków. Nie można przy tym a priori podzielić stanowiska Sądu Apelacyjnego, że w każdym wypadku na merytoryczne zbadanie przez sędziów w Wydziale [...] skutków skazań ujętych w przesłanych

informacjach potrzeba byłoby 2-3 miesiące, wobec czego i tak niemal żadna z nadesłanych informacji nie dawała szansy na dochowanie terminu z art. 75 § 4 k.k., ponieważ takie założenie sprzeczne jest z notoryjną wiedzą o funkcjonowaniu i skuteczności postępowania w sprawach tego rodzaju. Wszystkie te przesłanki przemawiają przeciwko prawidłowości zajętą przez Sąd Apelacyjny – Sąd Dyscyplinarny stanowiska, jakoby nie zostało dostatecznie wykazane dopuszczanie się przez sędzię K. J. czynów spełniających wymagania przestępstwa z art. 231 k.k., przy czym zgodzić się też trzeba, że okoliczności w jakich występowały zaniedbania w wypełnianiu obowiązków przewodniczącej, a zwłaszcza bardzo długi czas w jakim obowiązki te nie były realizowane, co niewątpliwie pozostawało w związku przyczynowym z nierozpoznaniem wielu spraw dotyczących zarządzenia wykonania kary we wskazanych przez Prokuratora sprawach, nie wyklucza oceny zawinienia skutku zaniedbań w kategoriach winy ewentualnej, na co wskazywał Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 18 listopada 2014 r., ani też zakwalifikowania czynu w powiązaniu z art. 12 k.k. Nie ma też powodów, aby już na etapie postępowania immunitetowego jednoznacznie ograniczać swobodę kwalifikacji prawnych podstaw wyznaczających obowiązki przewodniczącej, ponieważ zgoda na pociągnięcie odpowiedzialności karnej otwiera dopiero możliwość formalnego przeprowadzenia postępowania karnego, w którym kwestie te będą przedmiotem rozważań i badania.

Podnoszone w uzasadnieniu uchwały Sądu Apelacyjnego okoliczności mające przemawiać na korzyść sędzi K. J., takie jak jej nadmierne obciążenie pracą i trudności kadrowe kierowanego przez nią wydziału czy brak należytego wsparcia ze strony kierownictwa Sądu Rejonowego nie rzutują na ocenę charakteru zarzucanego jej czynu, lecz powinny być oceniane w kategoriach okoliczności łagodzących.

Z tych przyczyn Sąd Najwyższy – Sąd Dyscyplinarny, uwzględniając zażalenie Prokuratora Okręgowego, zmienił zaskarżoną uchwałę i orzekł o wyrażeniu zgody na pociągnięcie sędzi K. J. do odpowiedzialności karnej, z uwagi na spełnienie przesłanek przewidzianych w art. 80 § 2c u.s.p. Jednocześnie, z uwagi na treść art. 129 ust. 2 i 3 niezbędne było orzeczenie o zawieszeniu sędzi K.

J. w obowiązku i obniżeniu jej wynagrodzenia. Za odpowiednie zmniejszenie Sąd Najwyższy uznał obniżenie wynagrodzenia o 25%.

Orzeczenie o kosztach postępowania wynika z postanowień art. 133 u.s.p.

kc